EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Ignasi Cebrian | Actualitzat el 13/05/2014 a les 12:00

L'horta històrica del Poal

NATURA URBANA. Un poal Ã©s una galleda per pouar. No sÃ© si al Poal n'hi ha gaires de pous, perÃ² si que hi ha molta aigua que circula superficialment i es transforma en enciams, tomÃ quets, cebes..., producte de proximitat i paisatge agrÃ-cola. Ã‰s una zona regada per la sÃ¨quia, pels canals del Poal, de la Talaia i dels DipÃ²sits Nous.

El Poal, però, és només una part de l'anomenada *horta del Poal* , el regadiu de la zona nord de Manresa. Es dóna el nom d'una part al tot, cosa que fa perdre protagonisme a d'altres espais de l'horta nord. El Poal és només una part, una partida més en les quals, antigament, es dividia Manresa. N'hi ha d'altres que conformen tota la zona del regadiu nord. La de la Font de la Serra, la de la Talaia, la del Mas Terrós, la del Mas d'en Pla i la del Puigberenguer.

El paisatge agrícola de regadiu i els productes d'horta de proximitat són només la punta de l'iceberg del que realment amaga l'horta del Poal. Paisatge i productes neixen a redós de la sèquia, de la xarxa de camins rurals que dóna accés fàcil a habitatges i terrenys i de les masies, les cases rurals i les granges. El camí de Joncadella, per exemple, asfaltat i amb un carril bici, connecta Manresa i Sant Joan de Vilatorrada i vertebra bona part de la xarxa.

Terrasses del Poal des de la Talaia.

Molts altres elements patrimonials ajuden a donar vida al paisatge: els aqüeductes i les fites del Troi i de mas Coma, el pont Llarg, els dipòsits Nous, la mina i l'ullal de cal la Sara, el pont de la Via i de la Trinxera, el molí de vent dels Casals, barraques, fites, molins de vent, safareigs, bagants, pontarrons...Tots responsables en última instància del producte de proximitat i propiciadors d'un turisme lúdic o esportiu de l'espai amb les diferents rutes que el travessen. La ruta de l'Aigua, el camí de la Sal, el sender central de Catalunya (GR-3) o el sender de Manresa (PRC-130).

Malgrat tot, també hi ha elements discordants amb el paisatge. Algunes partides han quedat fragmentades pels eixos viaris actuals, la C-25 i la C-55, o antigues vies de tren que dificulten la mobilitat a peu o amb bicicleta. La partida de la Font de la Serra queda dividida en tres trossos. La Talaia i el Mas d'en Pla queden dividides en dos. I el Poal queda dividit en dos per la rasa de l'antiga via de tren Manresa-Súria.

Un segon element discordant amb el paisatge és el de les línies elèctriques. Dues línies d'alta tensió que conflueixen cap al mig de l'horta, per després anar cap a Manresa. Podrien soterrar-se i, de passada, seria bo fer-ho amb totes les que entren a Manresa.

Finalment, un tercer element trencador és la microparcel·lació tancada, excessiva i caòtica de la zona nord de la partida de la Font de la Serra. És l'anomenada horta social del Poal, malgrat tenir usos residencials. Caldria ordenar l'espai de manera coherent amb el paisatge de la resta d'horta.

Ametllers al costat del camí de Joncadella.